

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
Нормативного освітнього компонента
ПЛАНУВАННЯ ТА СТАНДАРТИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-наукової програми ОНП «Економіка галузевих ринків»

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», за освітньо-науковою програмою «Економіка галузевих ринків», за освітньо-науковою програмою «Економіка галузевих ринків».

Розробник: Єлісєєва Л.В., проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, доктор економічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

(Павлова Олена Миколаївна).

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
протокол № 10 від 29. 08. 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Павлова Олена Миколаївна).

І. Опис освітнього компонента (для очної форми навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Очна (денна, вечірня) форми навчання	05 Соціальні та поведінкові науки, 051 «Економіка», ОНП «Економіка галузевих ринків». третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Нормативний (або вибірковий)
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання 2022 / 2023
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 20 год.
		Практичні 12 год.
		Самостійна робота 52 год.
		Консультації 6 год.
Форма контролю: залік		
Мова викладання		українська

Опис освітнього компонента (для заочної форми навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форми навчання	05 Соціальні та поведінкові науки, 051 «Економіка», ОНП «Економіка галузевих ринків». третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Нормативний (або вибірковий)
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання 2022 / 2023
		Семестр 2-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 8 год.
		Практичні 4 год.
		Самостійна робота 68 год.
		Консультації 10 год.
Форма контролю: залік		
Мова викладання		українська

ІІ. Інформація про викладача

Єлісєєва Людмила Володимирівна
 Науковий ступінь: д.е.н.
 Вчене звання: професор
 Посада: проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, професор кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
 Контактна інформація: (095) 0217570, Yelisieieva.Liudmyla@vnu.edu.ua
 Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. У рамках освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» здобувач освіти може набути компетентностей планування своєї наукової діяльності з врахуванням чинних національних стандартів та відповідного міжнародного досвіду. Для цього здобувачі освіти засвоюють знання щодо етапів, логіки проведення, структурних компонентів наукового дослідження, необхідності й правил дотримання норм академічної доброчесності та формують практичні навички роботи з науковим текстом, уміння апробувати, представляти результати наукової діяльності тощо. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання видів робіт, які передбачені силабусом.

Об'єктом освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» є процес наукового дослідження.

Предметом освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності» є особливості планування наукової діяльності з врахуванням чинних національних стандартів.

3. Мета і завдання освітнього компонента. Мета – формування у здобувачів освіти комплексу знань, вмінь, навичок та компетентностей щодо планування наукової діяльності з врахуванням чинних національних стандартів.

Завдання:

- сформувані вмінь планувати різні етапи проведення наукової роботи;
- ознайомити з вимогами до написання наукового дослідження та оформлення його результатів;
- сформувані навички роботи з науковим текстом, уміння апробувати, представляти результати наукової діяльності;
- ознайомити з вимогами до публікацій результатів наукових досліджень та особливостями міжнародних стилів цитування;
- сформувані навички дотримання принципів академічної доброчесності.

4. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівня.

ЗК2. Вміння працювати самостійно, з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права.

ЗК3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

ЗК4. Вміння спілкуватися і працювати у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї та ухвалювати обґрунтовані рішення для досягнення поставлених цілей.

ЗК6. Вміння оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Здатність готувати наукові тексти, представляти, обговорювати, вести дискусії та наукову полеміку щодо результатів своєї наукової роботи державною та іноземною мовами в обсязі, достатньому для повного розуміння, демонструючи культуру наукового усного та писемного мовлення.

ЗК8. Вміння планувати та управляти часом.

ЗК9. Здатність виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково педагогічній діяльності.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

5. Структура освітнього компонента (для очної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Планування наукової діяльності						
Тема 1. Наукова діяльність: суть та основні напрями.	7	2	-	5	-	-
Тема 2. Етапи проведення наукової роботи.	10	2	2	5	1	T/10
Тема 3. Структурні елементи наукового дослідження.	10	2	2	5	1	PMГ/10

Тема 4. Методологія наукового дослідження.	12	2	2	7	1	P/10
Тема 5. Планування та організація апробації й оприлюднення результатів наукового дослідження.	8	2	-	5	1	-
Разом за модулем 1	47	10	6	27	4	30
Змістовий модуль 2. Стандарти наукової діяльності						
Тема 6. Вимоги до оформлення наукового дослідження.	10	2	2	5	1	ТР/10
Тема 7. Наукометричні бази даних. Імпакт-фактор.	9	2	2	5	-	ДС/10
Тема 8. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.	7	2	-	5	-	-
Тема 9. Вимоги до публікацій результатів наукових досліджень.	10	2	2	5	1	ТР/10
Тема 10. Авторське право та наслідки його порушення.	7	2	-	5	-	-
Разом за модулем 2	43	10	6	25	2	30
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Модульна контрольна робота						40
Всього годин / Балів	90	20	12	52	6	100

Структура освітнього компонента (для очної форми навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Планування наукової діяльності						
Тема 1. Наукова діяльність: суть та основні напрями.	9	1	-	7	1	-
Тема 2. Етапи проведення наукової роботи.	9	1	-	7	1	-
Тема 3. Структурні елементи наукового дослідження.	10	1	1	7	1	РМГ/10
Тема 4. Методологія наукового дослідження.	10	1	1	7	1	P/10
Тема 5. Планування та організація апробації й	9	1	-	7	1	-

оприлюднення результатів наукового дослідження.						
Разом за модулем 1	47	5	2	35	5	
Змістовий модуль 2. Стандарти наукової діяльності						
Тема 6. Вимоги до оформлення наукового дослідження.	9	1	1	6	1	ТР/10
Тема 7. Наукометричні бази даних. Імпакт-фактор.	9	1	1	6	1	ДС/10
Тема 8. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.	8	-	-	7	1	-
Тема 9. Вимоги до публікацій результатів наукових досліджень.	9	1	-	7	1	-
Тема 10. Авторське право та наслідки його порушення.	8	-	-	7	1	-
Разом за модулем 2	43	3	2	33	5	
Види підсумкових робіт (за потреби)						Бал
Модульна контрольна робота						
Всього годин / Балів	90	8	4	68	10	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання. Метою самостійної роботи є набуття здобувачами освіти практичних навичок щодо засвоєння знань із освітнього компонента «Планування та стандарти наукової діяльності».

Для виконання роботи здобувач освіти обирає та опрацьовує теоретичні питання.

Теми самостійної роботи

1. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження.
2. Функції гіпотези.
3. Наукова парадигма.
4. Наукові школи.
5. Етика наукового дослідження.
6. Світовий досвід формування академічної доброчесності.
7. Захист прав та відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.
8. Практична значимість роботи.
9. Види академічної відповідальності.
10. Методологія дослідження складних систем.
11. Сучасні методи математичного опису складних систем (фазовий простір, теорія хаосу, аттрактори, фрактали).
12. Моделі та метод моделювання в наукових дослідженнях.
13. Форми організації наукової діяльності. Складання заявок на держбюджетну тему наукового дослідження.
14. Експертиза наукових доробок.

15. Національна система науково-технічної інформації.
16. Особливості роботи з електронними ресурсами.
17. Проектні форми наукових досліджень.
18. Академічна доброчесність та антиплагіат.
19. Система атестації наукових кадрів.
20. Розробка презентації наукового дослідження.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність і т. і.) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час практичних занять та заліку заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн- тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який передбачає оцінювання засвоєного здобувачами навчального матеріалу з освітнього компонента на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг здобувач освіти може усно розкрити окремі питання, що винесені на залік.

Перелік питань на залік

1. Наукова діяльність: суть та основні напрями.
2. Види наукових досліджень.
3. Етапи проведення наукової роботи.
4. Структурні елементи наукового дослідження.
5. Методологія наукового дослідження.
6. Теоретичні методи досліджень.
7. Емпіричні методи досліджень.
8. Види наукових досліджень.
9. Етапи виконання науково-дослідної роботи.
10. Вибір теми та новизна дослідження.
11. Складання плану наукової роботи.
12. Структурні елементи наукового дослідження.
13. Формулювання та обґрунтування наукової гіпотези.
14. Вимоги до оформлення наукового дослідження.
15. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.
16. Логіка процесу наукового дослідження.
17. Наукометричні бази даних. Імпакт-фактор.
18. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.
19. Форми впровадження результатів дослідження.
20. Авторське право та наслідки його порушення.
21. Плагіат та нормативно-правові засади боротьби з плагіатом.
22. Правила посилання на наукові тексти.
23. Організація апробації та оприлюднення результатів наукового дослідження.
24. Вимоги до публікацій результатів наукових досліджень.
25. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.

VI. Шкала оцінювання
Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю - залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67 – 74	
60–66	
1–59	Незараховано

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Суми : Сумський ДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Гладкий С. О. Основи наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Полтава : В-во ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016. 245 с.
3. Гуртов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : Право, 2017. 448 с.
5. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
6. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
7. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
8. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
9. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К. : Аперта, 2019. 492 с.
10. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
11. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
12. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 12.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
13. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
14. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук : Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.09.2019. № 1220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>
15. Про присудження ступеня доктора філософії: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019. № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>
16. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: практичний посібник / за ред. О. Ярошенко. К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.

Додаткова література

1. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2011. 144 с.
2. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.
3. Основи наукових досліджень: навч. посіб / за ред. Т.В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
4. Основи наукових досліджень: навч. підручник / за ред. В.І. Саюк, Є.Р. Чернишової. Київ: Педагогічна думка, 2012. 144 с.
5. Тулайдан В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Ужгород: В-во ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2017. 105 с.
6. Тушева В.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: Федорко, 2014. 408 с.
7. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: ВД «Слово», 2012. 352 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Офіційний сайт Національної академії наук України. URL: <https://www.nas.gov.ua>